

NYÍREGYHÁZI EGYETEM
Műszaki és Agrártudományi Intézet
Közlekedéstudományi és Infotechnológiai
Intézeti Tanszék

Tantárgy: **Légijog I.**
2023/2024. tanév II. félév
FOSZK, Repülési szakm. és specialista
szakirányú továbbképzési szak I. félév
Kód: **FRF1102, RM/RS1102**

FOGLALKOZÁSI TERV

Tanítási hetek száma: 14
Előadás: heti 2 óra, félévi: 28 óra
Előadó: Dr. Konkoly Manriko,

A tantárgy kredit értéke: 3
Gyakorlat: heti -, félévi -
Gyak. vez.:-

Számonkérés formája: kollokvium

Zárthelyi dolgozatok száma: 2

Alkalmazástechnikai feladatok száma: -

megírásának időpontja: 15. és 21. hét
beadási határideje:

Kötelező és ajánlott szakirodalmak:

- Dr. Moys P.: Légiközlekedési jog. ROK 2001.
- Mudra I.: Repülőterek. ROK 1996.
- Nemzetközi polgári repülési szervezet (ICAO) szervezetének és tevékenységének alapelvei. KPM Légügyi Főosztály kiadványa, 1973.
- AIR LAW NAR 2000.
- AIR LAW Oxford Aviation Academy 2014.
- Hatályos miniszteri rendeletek
- Annexek

A szorgalmi időszak követelményei:

Zárthelyi dolgozatok elfogadható szintű, legalább 50%-os megírása.

Zárthelyi dolgozat I.	25 pont
Zárthelyi dolgozat II.	25 pont
<u>Kollokvium</u>	<u>50 pont</u>
Összesen	100 pont

Nyíregyháza, 2024-01-05.

Dr. Konkoly Manriko
tantárgyfelelős

Dr. Sikolya László
tanszékvezető

010 00 00 00 LÉGIJOG ÉS ATC ELJÁRÁSOK
(A foglalkozás számánál zárójelbe téve a BsC képzésben megfelelő foglalkozásszám)

8.-9. hét 1. (1) foglalkozás 4 óra

010 01 00 00 NEMZETKÖZI EGYEZMÉNYEK ÉS SZERVEZETEK

010 01 01 00 A Chicagói Egyezmény

010 01 01 01 I. Rész Légi navigáció

- Általános alapelvek és alkalmazás: terület, szuverenitás
- Repülés a Szerződő Állam területe fölött: jog a nem menetrendszerű járatokra, menetrendszerű járatok, cabotage, leszállás vámrepülőtereken, légügyi szabályok alkalmazása, repülési szabályok, a légijármű kutatása
- Intézkedések a léginavigáció elősegítésére: vámszolgálat, feltételek, amelyeknek meg kell felelni a repülőgép vonatkozásában: Légialkalmassági bizonyítvány, a személyzet engedélyei, a bizonyítványok és engedélyek elfogadása, árukorlátozások, fényképezőgép használat, okmányok a fedélzeten
- Nemzetközi szabványok és ajánlások: a szabványok és eljárások elfogadása, bizonyítványok és engedélyek hitelesítése, bizonyítványok és engedélyek érvényessége, eltérés a nemzetközi szabványoktól és eljárásoktól, az eltérések bejelentése

010 01 01 02 II. Rész: Az ICAO Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet

- Célkitűzések, felépítés

10.-11.hét 2. (4.) foglalkozás 4 óra

010 02 00 00 ANNEX 8 – A LÉGIJÁRMŰ LÉGI ALKALMASSÁGA

- alkalmazás

010 03 00 00 ANNEX 7 - A LÉGIJÁRMŰ FELSÉGJELE ÉS LAJSTROMJELE

- alkalmazás

010 04 00 00 Annex 1 – Személyi engedélyezés

- alkalmazás
- Az Annex 1 és a JAR-FCL kapcsolata

010 05 00 00 ANNEX 2 - A REPÜLÉS (LÉGTÉR) SZABÁLYAI

010 05 01 00 Annex 2

- A fontosabb meghatározások, a repülési szabályok alkalmazása, általános szabályok, látvarepülési (VFR) szabályok, IFR – műszerrepülési szabályok, látjelek, polgári légijármű elfogása (igazoltatás), utazómagasságok táblázata

010 06 00 00 PANS-OPS: DOC 8168 – OPS/611, 1. KÖTET

010 06 01 00 Előszó

- bevezetés

010 06 02 00 Alkalmazott meghatározások és rövidítések

010 06 03 00 Indulási eljárások

- Általános követelmények
- SID – szabványos indulási eljárások
- VOR indulási eljárások
- Közzétett információk
- Egyidejű üzemelés párhuzamos vagy közel párhuzamos műszeres futópályákon
- RNAV (VOR-DME) indulási eljárások
- FMS/RNAV használata hagyományos indulási eljárások végrehajtására

12.-13. hét 3. (5.) foglalkozás 4 óra

010 06 04 00 Megközelítési eljárások (Approach Procedures)

- Általános követelmények (kivéve a táblázatokat)
- Megközelítési eljárások tervezése: műszeres megközelítési szektor, a fixek pontossága (csak meteszempontok pontossági határai), egyéb fixek pontossági határai, az útirányt biztosító eszközök pontossága, megközelítési szektorok mérete, süllyedési gradiens
- Érkezési és megközelítési szegmensek: általában, STAR – szabványos érkezési eljárás, kiinduló megközelítési szakasz (csak általában), közbenső megközelítési szakasz, végső megközelítési szakasz (kivéve a táblázatokat), MAP
- megszakított megközelítési szegmens (csak általában)
- Manőverek látással a repülőter körzetében: általában, a körözési eljárás látással, akadálybiztonsági magasság (OCA/H) légtér mérete (táblázatok nélkül), MDA/H minimális süllyedési magasság, körözési eljárás megszakítása
- ILS megközelítési eljárás, DA/H elhatározási magasság, egyidejű üzemelés párhuzamos vagy közel párhuzamos futópályákon,
- RNAV megközelítési eljárások (VOR-DME)
- FMS/RNAV használata hagyományos nem-precíziós megközelítési eljárások végrehajtására

010 06 05 00 Várakozási eljárások (Holding procedures)

- Az eljárás felépítése (táblázatok nélkül), besorolás, az eljárás végrehajtása
- Minimális várakozási magasság, OCA/H

010 06 06 00 Magasságmérő beállítási eljárások (Altimeter setting) az ICAO Doc. 7030 kiegészítő körzeti eljárások vonatkozó részével

- Alapkövetelmények, a pilóta és az operátor eljárásai

010 06 07 00 SSR (másodlagos radar) eljárások (az ICAO Doc. 7030 vonatkozó részének ismeretével)

- A transzponder üzemeltetése

- Az ACAS berendezés üzemeltetése
- Használatos angol kifejezések

14.-15. hét 4. (6.) foglalkozás 4 óra

010 07 00 00 LÉGI FORGALMI SZOLGÁLATOK (AZ ANNEX 11 ÉS DOC. 4444 ALAPJÁN)

010 07 01 00 Annex 11 – Légitforgalmi szolgálatok

- fontosabb meghatározások

010 07 01 01 Általános:

- Az ATS feladatai, a légitforgalmi szolgálatok felosztása, a szolgálatok és ellenőrzött repülőterek légtereinek kijelölése, a légtér osztályok az Annex 11 4. függeléke szerint, RNP – előírt navigációs teljesítmény (pontosság), az ATS szolgálatokat ellátó szolgálati egységek kijelölése és létrehozása, a repüléstájékoztató (FIR) körzetek, ellenőrzött légterek (CTA, CTR) jellemzői, minimális biztonságos magasságok, a vész helyzetben lévő légitjármű elsőbbsége, tartalék (contingency) repülési eljárások, az ATS szolgálatoknál használt idő

16.és 17.hét 5. (7.) foglalkozás 4 óra

010 07 01 02 ATC – Légitforgalmi irányító szolgálat

- Alkalmazás

- Az ATC egységek biztosítása, a szolgálatok működése, elkülönítési minimumok, az engedélyek tartalma, az engedélyek koordinálása, személyek és járművek mozgásának irányítása a repülőtéren

010 07 01 03 Légitforgalmi tájékoztató szolgálat

- Alkalmazás

- A tájékoztató szolgálatok feladatköre

- Légitforgalmi tájékoztató rádióadások (ATIS, stb.)

010 07 01 04 -Riasztó szolgálat (Alerting Service)

- alkalmazás, a kutató-mentő központok értesítése (csak INCERFA, ALERFA, DETRESFA), a vész helyzetben lévő légitjármű közelségében működő légi járműveknek adott tájékoztatás

010 07 01 05 Az egyes RNP típusok azonosító jellemzői, az ATS útvonalak azonosító jelei (kivéve SID és STAR), Annex 11. 1. Függelék

ZÁRTHELYI DOLGOZAT

18.-19.hét 6. (8.) foglalkozás 4 óra

010 07 03 00 Repülési szabályok és a légitforgalmi szolgálatok eljárásai az ICAO Doc 4444 – RAC/501/11 és az ICAO Doc. 7030 körzeti eljárások alapján

- meghatározások

- kapcsolat más dokumentumokkal

010 07 03 01 -Általános megfontolások

- a légitforgalmi szolgálatok általános működési szabályai: repülési terv benyújtása, áttérés IFR-ről VFR-re, engedélyek és tájékoztatások, a forgalom áramlásának szabályozása, magasságmérő beállítási eljárások, a „heavy” turbulenciakategória és MLS állapot jelzése, helyzetjelentés, légitforgalmi eseményjelentés, eljárások az összeütközés-kikerülő rendszerrel (ACAS) felszerelt légitjárművekre.
- A Doc. 4444 1.sz. Függeléke

20.-21.hét 7. (12.) foglalkozás 4 óra

010 09 00 00 REPÜLŐTEREK – AZ ANNEX 14 I. ÉS II. KÖTETEI ALAPJÁN

010 09 01 00 Annex 14

- Meghatározások

010 09 01 01 Repülőter adatok:

- A működési terület és kapcsolódó létesítmények állapota

010 09 01 02 Látjelek a navigációhoz

- Irányjelzők és utasítást adó jelzések

- Felfestések

- Fények

- Jelek

- Helyjelzők

010 09 01 03 Az akadályok megjelölésére szolgáló jelölések

- Az akadályok megjelölése

- Akadályfények

010 09 01 04 Egyes területek korlátozott használatának megjelölése

010 09 01 05 Vész helyzetű és egyéb szolgálatok

- mentő és tűzoltó szolgálatok

- előtér ügylet

- légitjárművek előtéri kiszolgálása

010 09 01 06 A. Függelék az Annex 14-hez

- a közzétett távolságadatok kiszámítása

- rádió-magasságmérés védett területe

- bevezető és futópálya fénysorok

010 10 00 00 EGYSZERŰSÍTÉSEK (ANNEX 9 – FACILITATION ALAPJÁN)

- Meghatározások

010 10 01 00 Légitjárművek belépése és elindulása

- A légi jármű okmányok rendeltetése, leírása és használata

- General declaration

010 10 02 00 Személyek és poggyászaik beléptetése és kiléptetése

- A személyzetek és az operator egyéb alkalmazottainak belépési követelményei és eljárásai

ZÁRTHELYI DOLGOZAT